

Länsstyrelsen
Skåne

SemiAquatic
Life

Åtgärdsplan för Natura 2000-området, Vellinge ängar SE0430150, Vellinge kommun

Version 2016-12-13

LIFE14 NAT/SE/000201 SemiAquaticLife – Re-creating habitat complexity for semi-aquatic fauna.

Titel: Åtgärdsplanför Natura 2000-området, Vellinge
ängar SE0430150, Vellinge kommun

Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne

Författare: Pia Hertonsson, Marika Stenberg och Per
Nyström, Ekoll AB

Beställning: Länsstyrelsen Skåne
205 15 Malmö
Telefon 010-224 10 00

Copyright: Länsstyrelsen Skåne

Diarienummer: Xxxxxx

ISBN: xxx-xx-xxxxx-xx-x

Rapportnummer: xxxx:xx

Layout: Xxxxx Xxxxx

Tryckeri, upplaga: Länsstyrelsen Skåne, xxx ex

Tryckår: 20XX

Omslagsbild Vy över tilltänkt åtgärdsområde på Vellinge
ängar, foto: Ekoll AB

Innehåll

Inledning.....	4
Beskrivning av området.....	4
Uppgifter om området	4
Allmän beskrivning av området.....	4
Biologiska bevarandevärden.....	5
Planerade åtgärder	5
Inventeringar innan åtgärder	6
Groddjur	6
Evertebrater	6
Nygrävning av vatten och skapande av faunadepåer.....	7
Skyddade/värdefulla områden.....	8
Riksintresse.....	8
Kulturmiljö	8
Fornminnen.....	8
Tidsplanering för åtgärder.....	8
Information	9
Nygrävning.....	9
Faunadepåer	9
Uppföljning av åtgärder.....	9
Långsiktig skötsel.....	9

Inledning

Åtgärdsplanen beskriver vad som ska göras inom området för att nå de mål som är uppsatta inom Life projektet SemiAquaticLife – ”Recreating habitat complexity for semi-aquatic fauna”.

Projektet syftar till att återställa och förbättra bevarandestatusen för grod- och kräldjur och vatteninsekter i Natura-2000-områden i södra Sverige (11st), Danmark (18st), och norra Tyskland (9st). Målet är att säkerställa livskraftiga metapopulationer av arter som anges i bilaga II-V i EU:s Art- och habitatdirektiv. Ett annat mål är att öka medvetenhet och förståelse bland berörda parter och allmänheten om behovet av restaureringsåtgärder för semiakvatiska insekter samt grod- och kräldjur.

Projektet finansieras av EU Life Nature (Project LIFE14 NAT/SE/000201).

Beskrivning av området

Uppgifter om området

Natura 2000-område:	Vellinge ängar, pSCI-SE0430150
Län:	Skåne
Kommun:	Vellinge?
Markägare:	Privata markägare, Svenska kyrkan, ?
Förvaltare:	

Allmän beskrivning av området

Vellinge ängar är beläget väster om Vellinge. Största delen av ytan utgörs av Öresund och består av vidsträckt grund bottnar vilka torrläggs vid lågvatten och de producerar därmed mycket föda åt fåglar. Den höga saliniteten i Öresund har präglat områdets flora och fauna. Landremsan består av ett sandigt revsystem med sandstränder, sanddyner, strandängar och hedmarker. Marken har god vattenhållande förmåga, vilket är viktigt för vegetationen och groddjursfaunan. Området som har lång kontinuitet som betesmark består av låglänta strandängar som nästan helt saknar buskar och träd. Detta gynnar vadarfåglar men medför en brist på övervintringsmiljöer för groddjur. Vid västliga stormar kan området dessutom översvämmas långt upp på land, vilket medför att groddjuren kan påverkas negativt vid övervintring. Strandängarna bildar en förlängning av det naturlandskap som sträcker sig hela vägen från Foteviken i söder till Lernacken och brofästet i norr. Området gränsar till flera Natura 2000 – områden som också berörs i projektet.

Biologiska bevarandevärden

Falsterbohalvön har ett mycket rikt fågelliv både vad gäller häckande arter och rastade fågel. Området är en av de viktigaste viloplatsen för flyttfåglar i Sverige: Utöver fåglar hyser området även flera hotade arter av kärlväxter. De välbetade och insektsrika landmiljöerna är utmärkta födosöksplatser för arter som grönfläckig padda (*Bofotes viridis*) och strandpadda (*Epidalea calamita*) men det finns få lekvattnen och övervintringsmöjligheter ovanför den högsta kustlinjen. De förekommande groddjursarter samt andra rödlistade arter och/eller arter som är upptagna i EU:s Art- och habitatdirektiv som är knutna till småvatten, våtmarker och kärrområden framgår av tabell 1.

Området utgör en viktig spridningskorridor för att underlätta groddjurens spridning längs kusten men också för att knyta ihop med populationer utanför Natura 2000-området. I området finns utöver strandpadda och grönfläckig padda även ätlig groda (*Pelophylax esculentus*), åkergröda (*Rana arvalis*), vanlig groda (*Rana temporaria*), vanlig padda (*Bufo bufo*) och i angränsande område större vattensalamander (*Triturus cristatus*) (tabell 1).

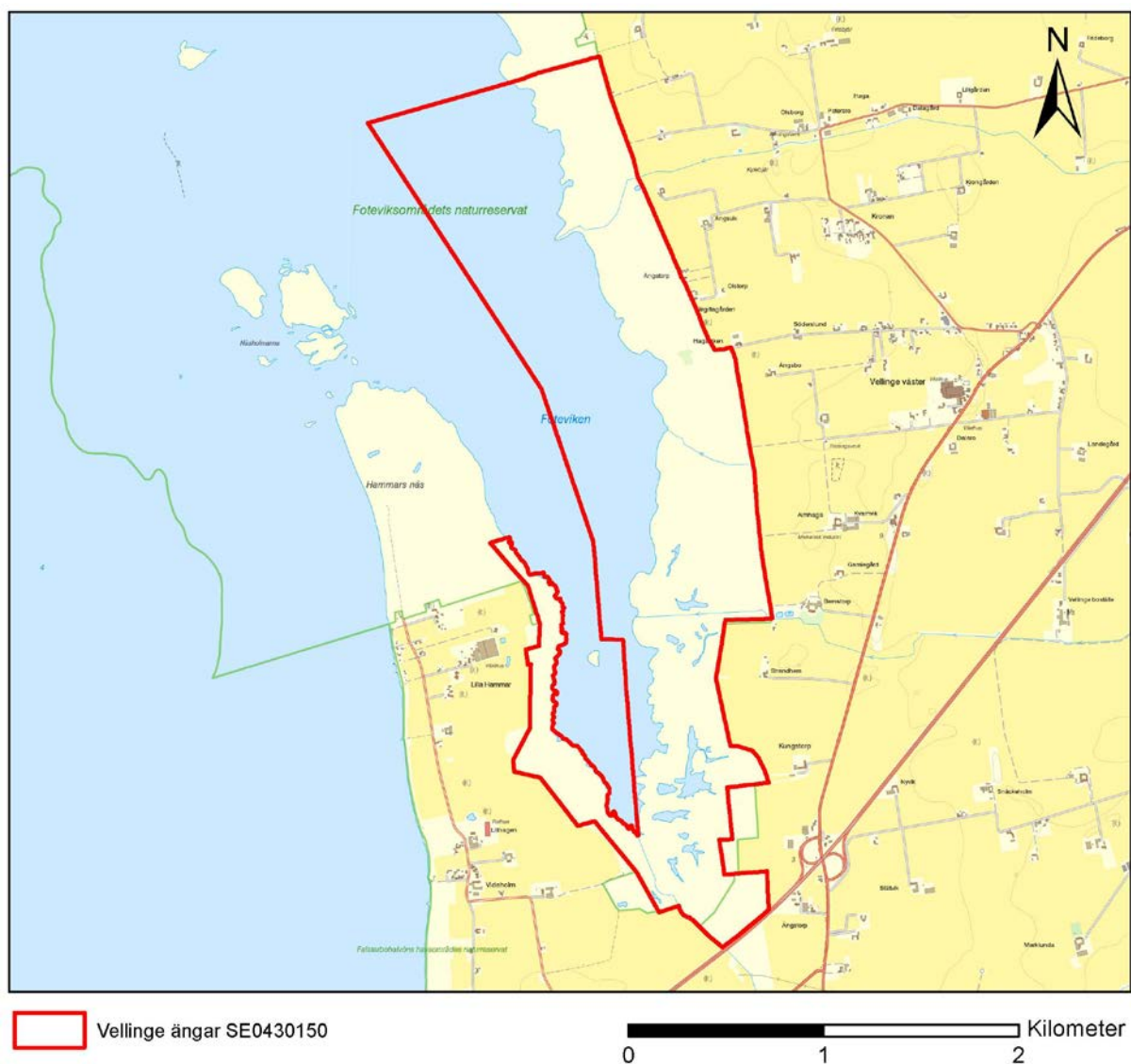
Inom området finns även annan skyddsvärd flora och fauna såsom sydlig kärrensnäppa (*Calidris alpina schinzii*), och glasört (*Salicornia europaea*) för att nämna några. Området är populärt för rekreation och fågelskådning.

Tabell 1. På Vellinge ängar förekommande groddjursarter, rödlistade arter och/eller arter som är upptagna i EU:s Art- och habitatdirektiv som är knutna till småvatten, våtmarker och kärrområden. Rödlistekategori enligt rödlistan 2015.

Svenskt namn	Latinska namn	Rödlistekategori	Art- och habitat direktivet
strandpadda	<i>Epidalea calamita</i>	VU	bilaga 4
grönfläckig padda	<i>Bofotes viridis</i>	VU	bilaga 4
ätlig groda	<i>Pelophylax esculentus</i>	LC	bilaga 4
åkergröda	<i>Rana arvalis</i>	LC	Bilaga 4
vanlig groda	<i>Rana temporaria</i>	LC	Bilaga 5
vanlig padda	<i>Bufo bufo</i>	LC	

Planerade åtgärder

Åtgärderna som planeras på Vellinge ängar (figur 1) riktas mot strandpadda och grönfläckig padda. Utöver nya våtmarker ska det även skapas nya övervintringsmöjligheter i området.

Figur 1. Översiktskarta över åtgärdsområde inom SemiAquaticLife för Vellinge ängar.

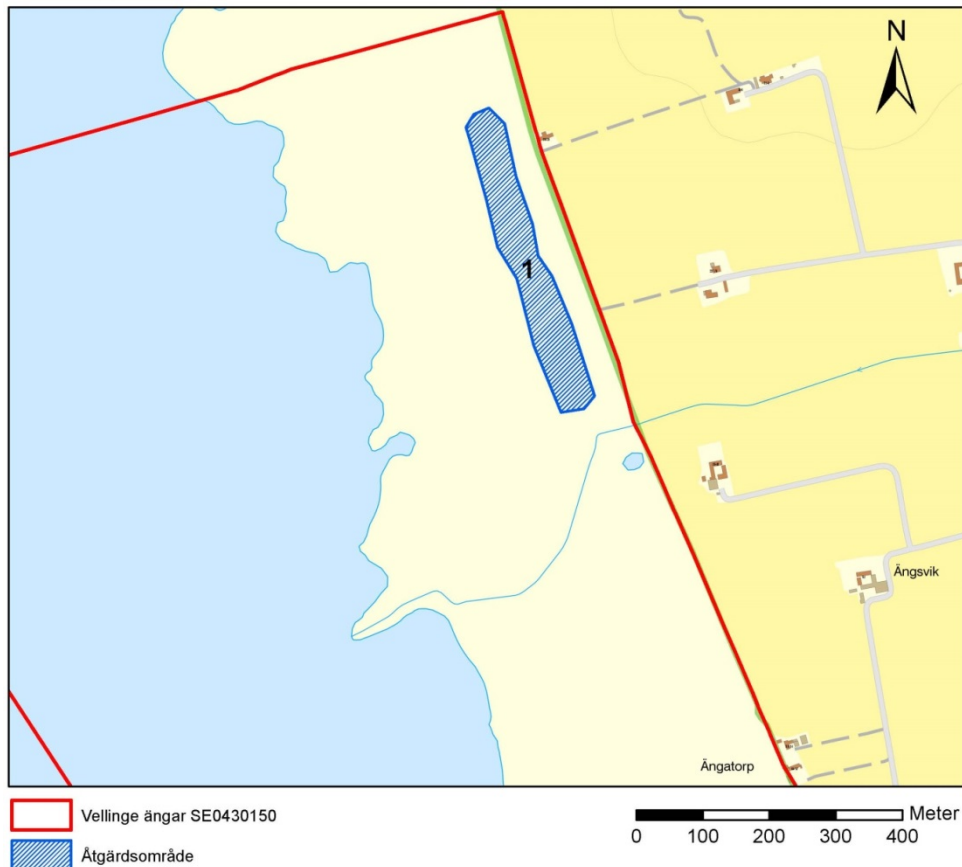
Inventeringar innan åtgärder

Groddjur

Inventering av strandpadda och gröNFLäckig padda gjordes under våren 2016 (separat rapport). Området är svårinventerat eftersom det finns få definierade vattensamlingar och att det ofta är vindexponerat, vilket gör avlyssningsförhållandena svåra. Man ska därför använda inventeringsresultat baserat på antal spelande hanar med en viss försiktighet. Dessutom gör det rika fågellivet att inventeringarna måste ske med vissa restriktioner, man kan inte gå överallt inom områdena, speciellt inte längst ut mot havet. Spel av 12 gröNFLäckiga paddor hördes och 12 st ätlig groda noterades i en damm i norra delen av området.

Evertebrater

Eftersom inga sötvatten hittades kunde ingen inventering av evertebrater göras.

Figur 2. Utpekade området för åtgärder inom projektet SemiAquaticLife på Vellinge ängar.

Nygrävning av vatten och skapande av faunadepåer

Inom området (Figur 2, Figur 3) är planen att nyskapa ca 3 000 m² vatten fördelat på 4-5 st dammar. Dessa ska placeras minst 0,4 m över dagens havsnivå för att minska risken för översvämning av havsvatten i framtiden. Inom området (Figur 2, Figur 3) ska även ca 3 st faunadepåer skapas för att förbättra övervintringsmöjligheterna för groddjuren i området.

Figur 3. Det utpekade området för grävning av nya vatten samt faunadepåer. Till vänster i figuren norra delen och till höger södra delen.

Skyddade/värdefulla områden

Naturreservat

Området ligger i ett naturreservat (Foteviksområdet).

Riksintresse

Hela området är Riksintresse för Naturvård enligt MB 3 kap.6.

Strandskydd

Enligt miljöbalken 7 kap. 13–18§ är stränderna längs kuster och skärgårdar strandskyddsområden. Det föreslagna åtgärdsområdet hamnar innanför strandskyddat område.

Kulturmiljö

Området ingår i Kulturmiljöprogram för Särskilt värdefulla kulturmiljöer (Foteviken-Hököpinge-Sjöstorp-Pile-Glostorp-Lockarp-Oxie).

Fornminnen

Söder samt sydost om området (Figur 2) finns fornlämningar i form av en husgrund och en fyndplats för övrig kulturhistorisk lämning (objektid: 10139100700001 resp. 10139100220001). De föreslagna åtgärderna kommer dock inte att påverka dessa fornlämningar.

HELCOM/BSPA

Eskilstorps ängar ligger inom HELCOM/BSPA-område (Falsterbo halvön med Måkläppen).

RAMSAR

Området ligger inom RAMSAR-område (Falsterbo-Foteviken)

Tidsplanering för åtgärder

2016

- Ta fram åtgärdsplan

2017

- Informationsmöte

2018

- Nygrävning av vatten
- Skapa faunadepå

2019

- Exkursion och informationsmöte

2020

- Inventering av groddjur inom åtgärdsområdena
- Inventering av evertebrater inom åtgärdsområdena

Information

Information till markägare, arrendator och kommun ges kontinuerligt.

- Informationsmail till markägare och arrendator med löpande information om projektet.
- Informationsmöten och exkursion i området för att visa på de åtgärder som görs samt information om groddjur och evertebrater.
- Informationsskyltar vid lämpliga platser i området, sammanlagt 2 stycken
- Hemsida där information om restaureringsåtgärder läggs ut kontinuerligt

Nygrävning

4-5 st nya vatten grävs inom de förslagna områdena.

Faunadepåer

Ca 3 st faunadepåer skapas inom det förslagna området.

Uppföljning av åtgärder

Inom projektet kommer inventering av groddjur och evertebrater göras i slutet av projektet för att se om åtgärderna haft effekt.

Långsiktig skötsel

Betesdjur kommer att minska risken för igenväxning av restaurerade och nygrävda vatten.

Åtgärdsplanen beskriver vad som ska göras inom Natura 2000-området Tygelsjö-Gessie (SE0430149) för att nå de mål som är uppsatta inom Life projektet "SemiAquaticLife – Recreating habitat complexity for semi-aquatic fauna"

Projektet syftar till att återställa och förbättra bevarandestatusen för grod- och kräldjur och vatteninsekter i Natura-2000-områden i södra Sverige (11 områden), Danmark (18 områden), och norra Tyskland (9 områden). Målet är att säkerställa livskraftiga metapopulationer av arter som anges i bilaga II-V. Ett annat mål är att öka medvetenhet och förståelse bland berörda parter och allmänheten om behovet av restaureringsåtgärder för semiakvatisk fauna samt grod- och kräldjur.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

SemiAquatic
Life

